

Danmarks første el-bil kommune.

Grøn mobilitet

i en ambitiøs provinskommune

AF ANDERS DROSTRUP
Middelfart Kommune
Anders.drostrup@
middelfart.dk

I artiklen gennemløber vi kort Middelfart Kommunes rejse til at blive årets elbil-kommune, ligesom vi skitserer de nuværende indsatser med grøn mobilitet i form af samkørsel, ladeinfrastruktur og så videre - alt sammen som et resultat af politisk påvirkning af omverden og egne politiske prioriteringer og nu med DK2020 klimaplan som fundament. Endelig inviteres du til vidensdeling og udvikling af mobilitetstiltag på Klimafolkemøde 2021.

AF TINA F. KARSTENSEN
Middelfart Kommune
Tina.Karstensen@
middelfart.dk

I artiklen gennemløber vi kort Middelfart Kommunes rejse til at blive årets elbil-kommune, ligesom vi skitserer de nuværende indsatser med grøn mobilitet i form af samkørsel, ladeinfrastruktur med mere - alt sammen som et resultat af byrådets aktive prioriteringer i over et årti og nu med klimaplanen DK2020 som fundament. Artiklen afrundes med en invitation til vidensdeling og udvikling af mobilitetstiltag på Klimafolkemøde 2021.

ling af ladestationer på tværs af kommunegrænser for over 10 år siden. Der er succesfuldt testet elbiler med borgerne af flere omgange, ligesom der er høstet erfaringer med køb af tidlige elbiler (husker du den norske "Think"?) og meget mere.

Prisen blev givet for det lange seje træk i form af den politiske prioritering på grøn omstilling med vægt på konkrete indsatser, og kommunens first-mover-gejst blev honoreret kort og godt med disse ord: "Middelfart Kommune bokser uimponeret uden for egen vægtsklasse". Netop de begrundelser er noget, byrådet særligt værdsætter.

AF VIBEKE NØRBY
Middelfart Kommune
Vibeke.noerby@
middelfart.dk

Årets elbil-kommune

Det er noget særligt, når udøverne uddeler priser i sportens og musikens verden. Sådan er det også med faglige priser, der gives af brugere og interessenter. På årets klimafolkemøde i Middelfart udnævnte Foreningen Elbilby - efter konsultation med deres norske pendant - Middelfart Kommune som Danmarks første elbil-kommune.

Æren blev tildelt for det lange seje træk inden for fremme af elbilisme siden kommunesammenlægningen i 2007. På listen over gennemførte tiltag kan nævnes, at Middelfart kommune var blandt de første kommuner til erhvervelse af ombyggede biler, hvor den fossile motor var udskiftet med elmotor. Middelfart Kommune var blandt de første til opstil-

Elbilerne er kommet for at blive - vores tilgang

Middelfart Kommune arbejder stadig for det ambitiøse lange seje træk. Nu nyder vi godt af den vidensbank, der er akkumuleret i organisationen. Vi har længe haft modet til at forlade debatten, hønen eller ægget, med henvisning til diskussionen om det er el-biler eller ladeinfrastruktur, der kommer først. Svaret er; Hønen. Det er ladeinfrastruktur til elbiler som er afgørende og det vil være elbiler, der vil være privatbilisternes foretrukne valg.

For at få first-mover-fordele har vi et strategisk samarbejde med Billund Kommune og Fredericia Kom-

AF MORTEN. M. WESTERGAARD
Middelfart Kommune
Morten.westergaard@
middelfart.dk

Vi planlægger med, at der er en million elbiler i Danmark senest i 2030.

mune samt Dansk Elbil Alliance for at få et gennearbejdet beslutningsgrundlag for den rette mængde, type og placering af ladestationer i kommunerne. Vi planlægger med, at der er en million elbiler i Danmark senest i 2030.

Analysemodellen er en udvidet tilgang af rapporten "Sådan skaber Danmark grøn infrastruktur til én million elbiler"¹ af Dansk Elbil Alliance og DTU. Den er udvidet, da vi skræddersyr rapporter og processer til de enkelte kommuner og tager pendling og turisme med ind i billedet. Det strategisk interessante ved Billund, Middelfart og Fredericia Kommune er, at:

- Vi har en - næsten - sammenhængende øst-vest geografi, en mobilitets-sub-region.
- Vi er eksempler på typologierne land-, mellem- og bykommune. Altså typologier som andre kommuner kan identificere sig med.
- Vi har samme politiske tempo og trækraft, når det gælder prioritering af grøn mobilitet.

Ved at samarbejde på denne måde vil vi dels få volumen på udrulningsmuligheder og komme i gang på et tidspunkt, der er på forkant med udviklingen. Dertil hører muligheden for at udvikle arbejdskraften til de mange grønne jobs i etablering af ladeinfrastruktur.

I øjeblikket ser det ud til, at der er 32.000 årsværk alene til elektrikerne i opstilling af ladeinfrastruktur² - det er bare med at sætte i gear for at blive blandt tilvalgsdestinationerne for turister, borgere og pendlere.

Tidligere opstillingskriterier var knap så analyseorienterede, da der var tale om investering i læring og erfaring, der skaber faglig og politisk mod til den store udrulning.

Samkørsel - KørMed!

Samkørsel kan blive den helt store klimaløsning inden for transport. Uanset hvilke scenarier man vælger for at reducere drivhusgasserne fra transportområdet, så skal mængden af fossile køretøjer på de danske veje reduceres betydeligt. Og den nuværende værktøjskasse slår slet ikke til. Samkørsel er lige så nødvendigt, som det er svært. Middelfart Kommune har en række erfaringer, der indeholder håndholdte såvel som mere digitaliserede instrumenter. At samkørsel er vanskeligt betyder, at vi nu i højere grad søger og skaber partnerskaber med markedet om gode, testede og dokumenterede løsninger. Løsninger, hvor der er en vis sikkerhed for løbende udvikling og kontrol. Bedste bud for os er FDM's samkørsels-app Ta'med³. Implementering af løsningen sker blandt andet i samarbejde med adfærdsdesignere fra WeLearn og Naboskab.

Samlet set er vi meget opmærksomme på, at vi som mindre kommune i mindre grad skal udvikle digitale systemer eller tro, at vi overnattet kan adfærdsdesign kollegaer og virksomheder til mere samkørsel. Derimod kan vi lave byplanlægning og politik. Byplanlægningen - at indrette og lette mulighederne for samkørsel giver sig selv (intervention i adfærdsdesign eller "nudging" har vi alle hørt om). Den "svære" erkendelse er, at adfærd er vanskelig at påvirke - der findes ikke trylle-nudging-støv af den kvalitet, eller mængde, som den grønne omstilling kræver. Af samme årsag vil byrådet igangsætte tiltag, der skal fremme incitamenter for mere samkørsel ved at anvende landspolitiske kontakter og netværk for at påvirke omverden til at ændre den regulatoriske og økonomiske samkørsels rammer. Der skal være mere økonomi i samkørsel, og den vej er vi nødt til at styre ind på for at

Figur 1: Formand for Foreningen Elbilby overrækker den første pris som årets elbil-kommune til borgmester Johannes Lundsfryd Jensen

lykkes. Mere herom i afsnit om DK2020. Det er selvsagt, at emnet prioriteres i Middelfart Kommune som virksomhed, men også som værter for de mennesker der lever og arbejder i kommunen.

Dk2020 - klimaplaner for Danmark med et mobilt perspektiv

Gennem projektet DK2020 vil 66 danske kommuner nu udarbejde og gennemføre klimahandlingsplaner, der lever op til Parisaftalen.⁴ Parterne bag - Realdania, Concito, Kommunernes Landsforening og regionerne - ja selv klimaministeren - kalder interessen for overvældende. Inden 2050 vil deltagende kommuner som geografiske enheder alle være netto nul-udledende af drivhusgasser. Metoden for klimaplanlægningen er den samme, som anvendes af nogle af verdens største og mest ambitiøse byer i det internationale bynetværk C40. Alle udtaler samstemmende, at den nuværende transport er mere end en udfordring - transporten er et decideret problem! I Middelfart Kommune stammer cirka 42 % af alle drivhusgasserne fra transporten. Det kræver langt mere end de allerede nævnte virkemidler. Derfor arbejdes der også med cyklis- »

Hvis du vil vide mere, så googler du:

- "Klimafolkemødet Middelfart"
- "Concito DK2020"
- "FDM ta' med"
- "Dansk Energi Beskæftigelsesanalyse grønne område"
- "Dansk Elbil Alliance behov for ladeinfrastruktur analyse"

Figur 3: Velkommen til Klimafolkemøde 2021 den 2-4. september.

me, kollektiv transport, hjemmearbejde med mere for at skabe en grøn mobilitet. Udover at byrådet vil "påvirke omverden", så har byrådet besluttet, at alle sagsfremstillinger skal screenes for "klima og bæredygtighed", hvilket skal fremgå af sagsfremstillingerne. Med vedtagelse af planen besluttede byrådet, at fremdriften i klimaplanen skal evalueres med hensyn til projektfremdrift og konkret klimastatus hvert år. Opgørelserne skal fremstilles, inden den årlige budgetlægningsprocedure påbegyndes. Det betyder kort sagt, at hvis klimaresultaterne udebliver, så skal budgettet indeholde flere virkemidler. Den pointe skal i sig selv være garanteret for langt mere grøn mobilitet på kort tid. Hvil-

ken sagsbehandler har lyst til at komme med beslutningsoplæg om "sort transport" i det perspektiv?

Det seje træk for mobilitet fortsætter - kom til Klimafolkemøde 2021

For at være ærlig - det kører for langsomt, og der er for meget ratsløb i den grønne omstilling. En af de måder, Middelfart Kommune speeder processen op på, er igennem det nationale klimafolkemøde⁵. Klimafolkemødet i Middelfart er en årlig begivenhed, som sætter klimaet øverst på dagsordenen i tre dage i starten af september. Formålet med klimafolkemødet er helt enkelt at inspirere til handling -

både for beslutningstagere, virksomheder, organisationer og borgere. Klimafolkemødet afholdes 2.-4. september i 2021. Det er femte gang, klimafolkemødet afholdes og nu i samarbejde med Region Syddanmark og en række landsdækkende organisationer. Set i bakspejlet er det via klimafolkemødet, at mange af Middelfart Kommunes initiativer er sat på skinner. Ser vi fremad, så forventer vi igen at kunne tilbyde dialoger, debatter og partnerskaber omkring grøn mobilitet i Danmark. Selvsagt er der DK2020 Summit, hvilket sikrer adgang til de førende klimakommuner i Danmark. Klimaordførerne deltager også, så der er rig mulighed for at mødes og fremme den grønne mobilitet.

Hvem ved - måske taler vi om større roller til regionerne eller en helt anden organisering og løsning af grøn mobilitet til den tid. ●

Figur 2: Alle de grønne mobilitetsterninger skal kastes, og nye skal opfindes.

Referencer

1. https://www.danskelbilalliance.dk/sites/danskelbilalliance.dk/files/media/dokumenter/2019-11/Danmarks_behov_for_ladeinfrastruktur_analyse_anbefalinger.pdf
2. https://danskeerhvervsskoler.dk/fileadmin/2._Aktuelt/1._Fokus/Verdensmaal/Dansk_Energi_beskaeftigelsesanalyse_Det_groenne_omraade.pdf
3. <https://fdm.dk/ta-med>
4. <https://realdania.dk/projekter/dk2020>
5. <https://klimafolkemoedet.dk/>